

ADVIESRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Opleiding tot Verpleegkundige
voltijd/deeltijd/duaal

HZ University of Applied Sciences

**De kracht van
kennis.**

ADVIESRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Opleiding tot Verpleegkundige
Voltijd, deeltijd, duaal

HZ University of Applied Sciences

CROHO nr. 34560

Hobéon Certificering

Datum

20-5-2020

Auditpanel

De heer drs. R.B. van der Herberg

Mevrouw dr. F. den Hertog

Mevrouw W. Jackson MBA

Mevrouw M. Kleemans

Secretaris

Mevrouw D.P.M. de Koning MSc.

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	25
6.	AANBEVELINGEN	27
BIJLAGE I	Scoretabel	29
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	31
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	37
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	39

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	HZ University of Applied Sciences
status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs)	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief, 28 mei 2019
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	B Opleiding tot Verpleegkundige
registratienummer croho	34560
domein/sector croho	Gezondheidszorg
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	Uitfaserend curriculum 'Met het oog op de toekomst': AGZ, GGZ, MGZ Nieuw curriculum BN2020 (afstudeerders vanaf 2020): geen
locatie	Vlissingen
varianten	Voltijd, deeltijd, duaal (NB: de deeltijd en duale variant zijn in deze audit niet meegenomen in de beoordeling, daar deze varianten bij de audit in het experiment leeruitkomsten worden beoordeeld. De accreditatie van de deeltijd en duale variant moet wel verlengd worden.)
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	4 februari 2020

2. SAMENVATTING

De hbo-bacheloropleiding tot verpleegkundige (hbo-v) van HZ University of Applied Sciences is een van de zeventien hbo-v-opleidingen in Nederland die binnen het Landelijk Overleg Opleidingen gezamenlijk het nieuwe opleidingsprofiel hebben ontwikkeld.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten van de hbo-bacheloropleiding beschrijven aantoonbaar het niveau en de oriëntatie van de opleiding en sluiten aan bij de actuele eisen. De bacheloropleiding tot Verpleegkundige van HZ baseert zich op het opleidingsprofiel van de Bachelor of Nursing (BN2020) en de Body of Knowledge and Skills (BoKS) zoals beschreven in het BN2020 opleidingsprofiel. Daardoor voldoen de beoogde leerresultaten aan de vereisten van oriëntatie, inhoud en niveau. Het profiel is bovendien door een brede vertegenwoordiging vanuit het werkveld gevalideerd. Internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het bachelorniveau. Het panel stelt bovendien vast dat de opleiding zich conformeert aan de eisen die de Wet BIG aan een opleiding tot Verpleegkundige stelt. In samenwerking met Artesis Plantijn Hogeschool in Antwerpen biedt HZ de mogelijkheid tot het volgen van het gecombineerde opleidingstraject Verpleegkunde & Vroedkunde. De student volgt de bacheloropleiding Verpleegkunde aan de HZ en de opleiding Vroedkunde aan de Artesis Plantijn Hogeschool en heeft de mogelijkheid om in vijf jaar tijd twee getuigschriften te behalen.

Het auditpanel is op grond van bovenstaande van oordeel dat de hbo-bacheloropleiding tot verpleegkundige voldoet aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 1.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het panel heeft een mooie opleiding gezien met een gedegen programma waarin studenten de juiste en voor het Bachelor Verpleegkunde-vakgebied relevante inhoud tot zich nemen op een steeds hoger niveau. De opleiding vertaalt op een adequate manier de competenties naar leerdoelen en -inhoud via een zogeheten 'competentiebreakdown'. Het auditpanel heeft vastgesteld dat het programma dekkend is. De opleiding zorgt ervoor, aldus het panel, dat studenten alle leerresultaten op eindniveau kunnen realiseren, inclusief de onderzoeks- en internationale competenties.

De verpleegkundige praktijk vormt de leidraad van het curriculum. Conform het Student- en Procesgericht Onderwijs (SPO), de onderwijsvisie van de HZ, staan authentieke beroepstaken centraal in het programma. Er wordt gebruik gemaakt van reële praktijkopdrachten. Via het oefenen van sociale en verpleegtechnische vaardigheden in de opleiding, onder meer via het programma Skills Online, en de praktijkleerperiodes ontwikkelen studenten hun beroepsvaardigheden.

Het panel ziet nog ruimte voor ontwikkeling, als het gaat om begrippen als verbinding en innovatie; zowel in het buiten- als binnenschoolse curriculum. Het auditpanel ziet dat het praktijkgericht onderwijs en het praktijkleren in de opleiding tot verpleegkundige bij HZ steeds verder wordt ontwikkeld en is onder de indruk van de goede contacten die er met het werkveld zijn. Het panel denkt dat de opleiding meer met deze contacten kan doen dan nu het geval is. Het oppakken van innovatieve methoden bij het "samen opleiden met en in de praktijk" zorgt volgens het auditpanel voor nieuwe mogelijkheden. Het panel ziet reeds een aantal 'proeftuintjes' met potentie, zoals de leerafdelingen, de Zeeuwse Praktijkroute Ouderenzorg en de manier waarop de projecten vanuit het lectoraat worden geïnitieerd. Ook voor het binnenschoolse curriculum ziet het auditpanel mogelijkheden voor verdere verbinding en innovatie. Zo kunnen inter- en multidisciplinaire ontmoetingen (verbindingen) meer plaatsvinden. Daarnaast denkt het auditpanel dat het thema zorg & technologie explicieter naar voren mag komen in de opleiding. Zorgtechnologie en E-Health zit wel in het curriculum, maar

dit kan sterker. Dit geldt zowel voor de voorzieningen als voor de verbinding tussen projectleren en andere onderdelen van het curriculum.

De opleiding heeft een nauwe samenwerking met het lectoraat "Healthy Region". Dit lectoraat doet onderzoek naar cross-overs tussen gezondheid van burgers en toeristen en kenmerkende omgevingsfactoren die aanwezig zijn in Zeeland. Drie thema's zijn de rode draad in de onderzoeksprojecten van het lectoraat Healthy Region: healthy living, lifestyle en hospitality. Studenten uit meerdere jaren van de opleiding zijn betrokken in de onderzoeksprojecten.

Het panel heeft een gekwalificeerd, gedreven docententeam gezien dat zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig is om de opleiding te verzorgen. Het docententeam is in korte tijd qua omvang aanzienlijk gegroeid. Het auditpanel heeft vastgesteld dat de opleiding voldoende aandacht heeft voor alle uitdagingen die hiermee samenhangen en hier ook actief op inspeelt in de professionalisering- en deskundigheidsbevordering door thema's te behandelen als interprofessioneel samenwerken, coaching en didactisch vaardigheden. "Samen optrekken, samen leren én samen fouten maken" zijn kernbegrippen. Het werkplezier en de docenttevredenheid zijn hoog. Het auditpanel vindt dit waardevol. Tenslotte zijn studenten erg positief over bereikbaarheid en beschikbaarheid van hun docenten.

De opleiding beschikt over een adequate huisvesting en voorzieningen die passend zijn voor een hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige, maar hier en daar wel iets gedateerd. De op handen zijnde renovatie van de locatie juicht het auditpanel dan ook toe. Het auditpanel vraagt aandacht voor de zichtbaarheid en bereikbaarheid van de OC, zeker gezien de sterkere rol die deze commissie wettelijk heeft gekregen.

Het auditpanel is op grond van bovenstaande van oordeel dat de hbo-bacheloropleiding tot verpleegkundige voldoet aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 2.

Standaard 3. Toetsing

Het panel ziet een gedegen systeem van toetsen en beoordelen. Kijkend naar het toetsprogramma ziet het panel dat (i) de complexiteit van toetsing stijgt tijdens de studie, (ii) in elk studiejaar alle toepassingsniveaus van Miller worden doorlopen en (iii) toetsen systematisch en structureel zijn afgeleid van de beoogde leerresultaten.

Het auditpanel heeft tijdens de audit een selectie van toetsen ingezien en kenschetst deze als toetstechnisch adequaat, inhoudelijk relevant en van een passend hbo-bachelorniveau. Ook de variatie in toetsen is op orde. Feedback vormt een structureel onderdeel van de toetsing binnen de opleiding. Het panel ondersteunt de wens van de opleiding om (meer) in te zetten op programmatisch toetsen, waardoor er nog meer nadruk gelegd wordt op het monitoren en ondersteunen van het leerproces. In deze doorontwikkeling vraagt het panel ook aandacht voor de hoeveelheid toetsen, individuele toetsing en het bewust inzetten van volledige taalveld ten aanzien van feedback (feedup, feedback en feedforward).

De opleiding investeert in het kwaliteitssysteem rondom toetsing. Zij heeft goed op haar netvlies wat de ontwikkelpunten zijn op het gebied van de toetsing en heeft reeds verbetermaatregelen ingezet. De examencommissie en toetscommissie zijn in positie en voeren hun taken op consciëntieuze wijze uit.

Het auditpanel is op grond van bovenstaande van oordeel dat de hbo-bacheloropleiding tot verpleegkundige voldoet aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het auditpanel is op basis van de bestudeerde eindproducten uit het oude curriculum van oordeel, dat de opleiding de door haar beoogde leerresultaten en daarmee het bachelorniveau realiseert. De opbrengst van het vernieuwde curriculum BN2020 uit 2016 kon nog niet door middel van daarbij passende afstudeerdossiers worden aangetoond. De producten (casestudies)

die het panel heeft ingezien en die reeds beoordeeld waren op afstudeerniveau, gecombineerd met de al getoonde opbrengst van het herziene curriculum, zijn voor het panel zonder meer toereikend genoeg om zijn vertrouwen uit te spreken. Het werkveld is positief over de afgestudeerden en alumni van de bacheloropleiding voelen zich startbekwaam als verpleegkundige.

Het auditpanel is op grond van bovenstaande van oordeel dat de hbo-bacheloropleiding tot verpleegkundige voldoet aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 4.

Algemene conclusie:

De opleiding heeft met een team met veel nieuwe docenten de basis op orde. De organisatie staat. De opleiding inzicht waar een aantal van haar ontwikkelpunten zitten. Het auditpanel wil de opleiding meegeven om vooral ook "alle ramen en deuren open te zetten" om ervoor te zorgen dat nieuwe kennis en (zorg)innovaties van buiten naar binnen in het team komen.

Het auditpanel is van oordeel dat de hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige voldoet aan alle standaarden. Het eindoordeel luidt daarom positief, conform de beslisregels van de NVAO.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 20 mei 2020.

3. INLEIDING

De hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige (hbo-v) van HZ University of Applied Sciences (hierna ook: HZ) is een van de zeventien hbo-v-opleidingen in Nederland. Zij overleggen met elkaar in het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV) en het landelijk netwerk BN2020.

Positionering binnen HZ

HZ University of Applied Sciences is een middelgrote hogeschool met een breed aanbod aan ad- en bacheloropleidingen en een masteropleiding dat is afgestemd op de kennisbehoefte van de regio en daarbuiten. Er zijn 4706 studenten ingeschreven waarvan 598 bij de bacheloropleiding tot Verpleegkundige (46 studenten duaal, 77 studenten deeltijd, 475 studenten voltijd¹). Het opleidingsaanbod is geclusterd in drie domeinen. De opleiding tot Verpleegkundige valt samen met de bacheloropleidingen Pedagogiek, Leraar Basisonderwijs, Social Work en de Associate Degree-opleiding Pedagogisch Professional Kind en Educatie binnen het Domein Health, Education & Wellbeing. Dit domein wordt aangestuurd door een domeindirecteur. Iedere opleiding heeft een opleidingscoördinator die verantwoordelijk is voor het opleidingsprogramma. Met bijna 600 studenten is de opleiding tot Verpleegkundige binnen de HZ de grootste opleiding, maar een van de kleinste vergeleken met de andere bacheloropleidingen tot Verpleegkundige in het land.

De opleiding heeft een nauwe samenwerking met het lectoraat "Healthy Region". Dit lectoraat doet onderzoek naar cross-overs tussen gezondheid van burgers en toeristen en kenmerkende omgevingsfactoren die aanwezig zijn in Zeeland. Onderzoekers, studenten, ondernemers, bestuurders en gebruikers werken samen aan onderzoeksprojecten. Drie thema's zijn de rode draad in de onderzoeksprojecten van het lectoraat Healthy Region: healthy living, lifestyle en hospitality.

Varianten en programma's

Ten tijde van de audit waren de deeltijd en duale variant 'leeg' (hadden geen/nauwelijks studenten). Deze varianten zijn omgezet naar de landelijke pilot experiment leeruitkomsten en worden daarbinnen in najaar 2020 beoordeeld. Concreet betekent dit dat alleen de voltijdvariant centraal staat in deze beoordeling. De accreditatie van de deeltijd en duale variant moet wel verlengd worden.

Gecombineerd opleidingstraject Verpleegkunde-Vroedkunde

In samenwerking met Artesis Plantijn Hogeschool in Antwerpen biedt HZ de mogelijkheid tot het volgen van het gecombineerde opleidingstraject Verpleegkunde & Vroedkunde. De student volgt de bacheloropleiding Verpleegkunde aan de HZ en de opleiding Vroedkunde aan de Artesis Plantijn Hogeschool en heeft de mogelijkheid om in vijf jaar tijd twee getuigschriften te behalen. Aan dit traject zijn strenge eisen verbonden die inzet en doorzettingsvermogen van de student vragen, zoals het in één jaar behalen van de propedeuse (60 EC) en het behalen van het tweede jaar van het traject (60 EC in Antwerpen) in het daarop aansluitende jaar. De beoogde leerresultaten van de gecombineerde route zijn inhoudelijk overeenkomstig met die van de afzonderlijke opleidingen, i.c. het Landelijk Opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2020 en het opleidingsprofiel voor verloskundigen dat voldoet aan de EU-regelgeving betreffende de erkenning van beroepskwalificaties.

¹ Peildatum 05/11/2019

Nieuw curriculum

Het landelijke opleidingsprofiel BN2020, dat de opleiding samen met de zestien andere opleidingen tot Verpleegkundige tot stand heeft gebracht, was in 2015 aanleiding om het curriculum te herzien. In 2016 werd dit nieuwe curriculum (BN2020) voor het eerst aangeboden in het eerste jaar. Het eerste jaarcohort studenten van dit nieuwe curriculum ontvangt in studiejaar 2019-2020 het getuigschrift Bachelor of Nursing 2020. Het panel heeft in zijn beoordeling dan ook het accent gelegd op het BN2020-curriculum. Daar waar het relevant is, geeft het panel informatie over het voorgaande curriculum. Aangezien er ten tijde van de audit nog geen eindwerken beschikbaar waren van het nieuwe curriculum, heeft het panel eindwerken geselecteerd van studenten uit het huidige 'uitlopende' curriculum.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Inhoud, oriëntatie en niveau beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau en de oriëntatie van de opleiding en sluiten aan bij de actuele eisen. De opleiding tot Verpleegkundige van HZ baseert zich op het meest recente Opleidingsprofiel van de Bachelor in Nursing (BN2020) en de Body of Knowledge and Skills (BoKS) zoals beschreven in dit opleidingsprofiel. Het ontwikkelproces van dit landelijke profiel impliceert een brede, ook internationale, oriëntatie op het beroepsdomein van de bacheloropgeleide verpleegkundige. Daarbij wordt ook een koppeling gemaakt met het in het NLQF beschreven niveau 6 van de bachelor. Het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel is bovendien breed gevalideerd door het Nederlandse werkveld, dat via klankbordgroepen een bijdrage leverde. Het panel heeft eveneens vastgesteld dat de opleiding zich conformeert aan de eisen die de Wet BIG aan een opleiding tot Verpleegkundige stelt.

In dit opleidingsprofiel zijn de in het Beroepsprofiel verpleegkundige beschreven zeven CanMEDS (Canadian Medical Education Directives for Specialists) rollen, vertaald in competenties en kernbegrippen en uitgewerkt in kennis, vaardigheden en attituden. De CanMEDS-rol van 'Zorgverlener' met competentiegebied *vakinhoudelijk handelen* beschrijft de kern van het verpleegkundig handelen. De overige rollen zijn essentieel om deze centrale rol goed tot uitvoering te kunnen brengen. Het BN2020 opleidingsprofiel maakt bij alle CanMEDS rollen gebruik van authentieke beroepssituaties (professionele problemen of dilemma's) om de competenties in een context te plaatsten en het gewenste niveau te verduidelijken. Het nieuwe profiel beoogt meer accent op de rol van zorgverlener, een focus op klinisch redeneren, leiderschap, regiefunctie en aandacht voor transitie en wijkverpleegkundige zorg.

Combi-traject Verpleegkunde-Vroedkunde

In samenwerking met Artesis Plantijn Hogeschool in Antwerpen biedt HZ de mogelijkheid tot het volgen van het gecombineerde opleidingstraject Verpleegkunde & Vroedkunde. De student volgt de bacheloropleiding Verpleegkunde aan de HZ en de opleiding Vroedkunde aan de Artesis Plantijn Hogeschool en heeft de mogelijkheid om in vijf jaar tijd twee getuigschriften te behalen (zie standaard 2).

Onderzoek

Het panel stelt vast dat onderzoekend vermogen expliciet en op gedegen wijze is opgenomen in de beoogde leeruitkomsten, met name geëxpliciteerd in de competentie *reflectieve EBP professional* (CanMEDS-rol 4). De student leert vanuit een onderzoekende houding te handelen en te adviseren. Bij handelen ligt de nadruk op de kritische *Evidence Based Practice* (EBP) professional waarbij het onderzoekend vermogen met name de componenten onderzoekende houding en het toepassen van kennis uit onderzoek van anderen betreft.

Bij adviseren ligt de nadruk op alle drie de componenten van onderzoekend vermogen: (1) onderzoekende houding, (2) kennis uit onderzoek van anderen toepassen en (3) zelf onderzoek doen.

Internationalisering

Zoals het panel hierboven heeft gesteld, heeft bij de ontwikkeling van het landelijke beroepsprofiel een brede oriëntatie op het verpleegkundig beroep in internationaal perspectief plaatsgevonden. Daarnaast heeft de opleiding op het gebied van internationalisering eigen doelstellingen geformuleerd. De opleiding vindt het belangrijk dat studenten hun talenkennis vergroten, kennismaken met andere culturen en actuele internationale ontwikkelingen binnen het vakgebied, de kracht van culturele diversiteit leren te gebruiken, leren om internationale samenwerkingsverbanden op te zetten en zich beter leren te plaatsen op de (internationale) arbeidsmarkt. Met het formuleren van de bovenstaande doelstellingen heeft de opleiding een mooie stap gezet om internationalisering een structurele plaats te geven in het onderwijs.

De Zeeuwse opleiding beschikt over een internationaal netwerk waarbij dat met de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen het meest in het oog springt. Tevens is er een samenwerking met Universiteit Antwerpen, door de Master Verpleegkunde Vroedkunde. Daarnaast neemt de opleiding deel aan een aantal internationale projecten, zoals het project CASCADE en het Interreg-project TICC (zie kader). Studenten en docenten participeren in deze projecten. Zo voeren zij bij het TICC-project een gap-analyse uit en observeren ze bij aangesloten zorginstellingen. Wat het auditteam betreft goede voorbeelden van de component en onderzoekende houding en de component oriëntatie op internationale ontwikkelingen.

CASCADE staat voor Community Areas of Sustainable Care And Dementia Excellence in Europe. In dit project werkt het lectoraat Healthy Region samen met partners uit België, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Nederland aan een innovatief en kostenefficiënt zorgmodel voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Het te ontwikkelen zorgmodel wordt ondersteund met eHealth en professionalisering voor alle betrokkenen. In het project wordt een internationaal 'Centre of Excellence' ontwikkeld; een lerend netwerk voor de vier partnerregio's.

Het Interreg-project TICC (Transforming Integrated Care in the Community) implementeert vanuit de succesfactoren van het integrale verpleegkundig geleide model voor thuiszorg (Buurtzorg) het Buurtzorgmodel in België, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk. Het doel is maatschappelijke zorgverlening meer kosteneffectief te maken en dat de zorg meer aansluit bij de holistische behoeften van de vergrijzende bevolking. Door het anders inrichten van het patiënten-volgsysteem wordt beoogd de communicatie tussen verpleegkundigen, andere zorgprofessionals en de cliënt te verbeteren.

Profilering

De opleiding geeft een eigen kleur aan het verpleegkundeonderwijs. Zij kiest ervoor om vanuit verpleegkundig leiderschap het accent te leggen op a) (het ondersteunen van) zelfmanagement en b) het bevorderen van gezond gedrag. Deze accenten zijn niet zonder meer onderscheidend ten opzichte van andere opleidingen tot Verpleegkundige in Nederland, maar vloeien wel voort uit het HZ-expertisethema Vitaliteit en sluiten aan bij het onderzoek van het lectoraat Healthy Region (zie ook standaard 2). Ook past de profilering bij het DNA van de regio – Zeeland profileert zich graag als gezonde regio – en in de context van de ontwikkeling van de Zeeuwse gezondheidszorg, waar het door het relatief hoge aantal oudere inwoners in Zeeland en de daarbij behorende complexe, veelal chronische gezondheidsproblemen belangrijk is om nadruk te leggen op ondersteunen van zelfmanagement.

Het panel heeft geconstateerd dat de op zich brede generieke opleiding van HZ het gevaar van het spanningsveld 'van alles wat en teveel' te lijf gaat met bovengenoemde keuzes. Het auditpanel is mening, dat de opleiding daarbinnen nog prioriteiten moet stellen.

Een ander kenmerk van de opleiding tot Verpleegkundige is de profilering van HZ als 'De Persoonlijke Hogeschool'. Deze profilering werkt via het onderwijsmodel *Student- en Procesgericht Onderwijs* door in de opleiding (zie standaard 2), wat onder meer persoonlijke begeleiding en kleinschalig onderwijs (denk bijvoorbeeld aan relatief kleine klassen) betekent

Validatie beoogde leerresultaten/ afstemming werkveld

In de dialoog over de relevantie en actualisering van de beoogde leerresultaten speelt de beroepenveldcommissie een rol. In deze commissie, die twee keer per jaar bijeenkomt, participeren professionals uit diverse regionale zorgorganisaties. Daarnaast heeft de opleiding voor de invulling van de beoogde leerresultaten en het huidige leerplan (BN2020) werkveldbijeenkomsten en klankbordbijeenkomsten (bijvoorbeeld over het afstuderen) georganiseerd. Het auditpanel vindt dat er sprake is van een constructieve dialoog tussen opleiding en werkveld om, zoals de opleiding tijdens de auditdag aangaf, "samen de zorg van morgen beter te maken dan de zorg van vandaag". De opleiding heeft in haar zelfevaluatierapport aangegeven, dat de snelle ontwikkelingen in de zorg om een verdere ontwikkeling vragen van de duurzame samenwerkingsrelatie tussen HZ en het werkveld. Op dit punt ziet de opleiding nog ruimte voor ontwikkeling en het auditpanel onderschrijft dit. De huidige verpleegkundigen – en daarmee bijvoorbeeld de praktijkbegeleiders van de huidige studenten verpleegkunde – dienen mee te transformeren met het nieuwe opleidingsprofiel. De opleiding ziet hierin (fase)verschillen tussen de direct betrokken stakeholders in de regio. "Niet iedereen is in dezelfde mate klaar voor BN2020." Een van de acties die de opleiding in het kader hiervan heeft ingezet, is dat zij vaste docenten koppelt aan een (stageverlenende) instelling om het contact te onderhouden. Dat maakt dat de "de lijntjes kort zijn" en dat de docenten stelselmatig de veranderingen (in het curriculum) n.a.v. BN2020 kunnen bespreken.

De opleiding draait ten slotte mee in een aantal bijzondere partnerschappen. Met ViaZorg² en FluenZ³ (het regionaal coördinatiepunt van stageplaatsen) werkt de opleiding samen rondom het aanbod van stageplaatsen (zie ook standaard 2). Verder is er in de Zeeuwse Praktijkroute Ouderenzorg (ZPO) een leergemeenschap opgezet, bestaande uit mbo- en hbo-studenten van diverse opleidingen. Studenten werken en leren als 'professional in opleiding' in een van de locaties van de deelnemende zorgorganisaties. Daarnaast werken zorg- en welzijnsorganisaties in Zeeland in het Deltaplan Arbeidsmarkt Zorg & Welzijn samen met zorgverzekeraar CZ, onderwijsorganisaties en de overheid aan een plan om gezamenlijk de toekomst van zorg en welzijn in de regio te kunnen vormgeven. HZ is (samen met ROC Scalda) voorzitter van het thema Leren & Opleiden. Het auditpanel vindt dit mooie initiatieven, maar ziet ook kansen voor het verder verzilveren van alle contacten die er zijn met het werkveld, bijvoorbeeld door het aangaan en uitbouwen van andere samenwerkingsvormen (zie verder HO6. Aanbevelingen).

Weging en Oordeel

De opleiding baseert de door haar beoogde leerresultaten op het meest recente beroeps- en opleidingsprofiel BN2020 dat landelijk is vastgesteld. Hantering van het landelijk opleidingsprofiel borgt de juiste inhoud, oriëntatie en niveau. Het profiel is bovendien door een brede vertegenwoordiging vanuit het werkveld gevalideerd. Internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het bachelorniveau. Onderzoekend vermogen is duidelijk in het opleidingsprofiel verankerd en ook heeft de opleiding doelstellingen op het gebied van internationalisering geformuleerd.

De opleiding tot Verpleegkundige van HZ heeft een eigen kleur aangebracht in het verpleegkundeprofiel. De keuzes voor de thema's (het ondersteunen van) zelfmanagement en het bevorderen van gezond gedrag vloeien voort uit keuzes gemaakt op HZ-breed strategisch niveau en op lectoraatsniveau. De profilering is derhalve ingebed in de organisatie en kan nog scherper aangezet worden.

De relatie die de opleiding onderhoudt met het werkveld zorgt voor een stevige validering van het eigen opleidingsprofiel. Het panel ziet kansen in het verder uitbouwen van de diverse samenwerkingen die de opleiding heeft met werkveldpartijen.

² ViaZorg is een stichting die in de provincie werd opgericht door Zeeuwse zorg- en welzijnsorganisaties met als hoofddoel: instroom, doorstroom en behoud van personeel in de zorg- en welzijnssector.

³ Jaarlijks krijgen zo'n 2000 mbo- en hbo-zorgstudenten in Zeeland een stageplaats bij een Zeeuwse zorgorganisatie door bemiddeling van het FluenZ coördinatiepunt.

Het auditpanel is op grond van bovenstaande van oordeel dat de hbo-bacheloropleiding tot verpleegkundige voldoet aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 1.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Samenwerking 'Vlissingen' en 'Antwerpen'

Zoals bij standaard 1 is aangegeven, is er sprake van een nauwe samenwerking tussen de HZ en de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen door het aanbieden van een gecombineerd opleidingstraject Verpleegkunde en Verloskunde. Dit opleidingstraject is afgestemd op het volgen van twee bacheloropleidingen: Verpleegkunde en Vroedkunde en duurt vijf jaar. Studenten kunnen voor dit opleidingstraject kiezen.

De student volgt het propedeusejaar in Vlissingen en moet daarbij alle 60 EC behaald hebben. Jaar 2 bestaat uit een gecombineerd programma in Vlissingen en Antwerpen, waarbij de studenten in elk geval 60 EC van het Antwerpse programma moet behalen. De student volgt het onderwijs hetzij fysiek in Antwerpen, hetzij via videoconferencing. Jaar 3 en 4 vinden plaats in Antwerpen. De student rondt het laatste, vijfde jaar van de opleiding af in Vlissingen.

De Hogeschool realiseert zich dat deze opleiding niet voor iedereen geschikt is, omdat er toch veel gevraagd wordt van de studenten. HZ bekijkt of in studiejaar 2 bepaalde lesactiviteiten in Vlissingen plaats kunnen vinden om de studielast beperkt te houden. Ook bij 'terugkomst' in leerjaar 5 moet aandacht zijn voor de studielast die ontstaat doordat studenten bij terugkomst direct starten met het afstudeerprogramma verpleegkunde na twee jaar volledig in de verloskunde ondergedompeld te zijn geweest.

Programma

Koppeling leerresultaten – programma

De opleiding vertaalt op een adequate manier de competenties naar leerdoelen en –inhoud via een zogeheten 'competentiebreekdown'. De competentiebreekdown van de opleiding beschrijft het uiteenrafelen per CanMEDS- rol met de bijbehorende competenties via de kernbegrippen (deeltaken) naar leerdoelen. De formulering van de leerdoelen is gebaseerd op de piramidelagen van Miller. Aan elk leerdoel is een niveau-eis qua zelfstandigheid en complexiteit (ZelCom model) toegekend. Vervolgens zijn de verschillende leerdoelen geclusterd naar cursussen in de diverse leerjaren. Vanaf leerjaar 2 is er tevens een verdeling van leerdoelen naar de leeruitkomsten. Reden om vanaf leerjaar 2 met leeruitkomsten te werken is de start van de flexibele deeltijdopleiding tot Verpleegkundige, waarbij de leeruitkomsten identiek zijn aan die van de voltijdopleiding. Het panel vindt, na bestudering van het studiemateriaal, dat de opleiding met het aangeboden onderwijs de beoogde leerresultaten afdekt.

Visie op leren – De Persoonlijke Hogeschool

De opleiding beoogt haar studenten competentiegericht op te leiden. De visie op leren is dan ook gebaseerd op sociaal-constructivistische uitgangspunten, waarin onder meer samenwerken en ervaren in authentieke contexten van belang zijn. Passend bij HZ als 'De Persoonlijke Hogeschool' (zie ook standaard 1) is het competentiegerichte onderwijs onder meer gericht op de student, zijn ontwikkeling tot beginnend beroepsbeoefenaar en het ontplooiën van zijn talenten en op het proces van leren, zodat de student zich ook na zijn studie blijft ontwikkelen. Het HZ-onderwijsmodel van 'Student- en Procesgericht Onderwijs' (SPO) rust op drie pijlers (zie Tabel 1).

In de opleiding tot Verpleegkundige worden naast hoor- en werkcolleges diverse activerende werkvormen ingezet (denk aan vaardigheidstrainingen, rollenspellen, diverse gespreksvormen, casuïstiekbesprekingen, zelf- en peerassessments, online leren). Deze werkvormen worden op basis van de leeractiviteiten in de verschillende contactbijeenkomsten vormgegeven.

Pijlers van het Student- en Procesgericht Onderwijs
<p>1. <i>Authentieke beroepssituaties</i>: Studenten werken aan actuele, realistische en waar mogelijk multidisciplinaire beroepstaken. Het uitgangspunt is dat studenten werken aan beroepsproducten en daarvoor beroepshandelingen uitvoeren. Vanuit de beroepssituatie leert de student zich te verplaatsen in de doelgroep of de verpleegkundige.</p> <p>2. <i>Activeren tot (samen) leren</i>: Het realiseren van een constructief leerklimaat, het hanteren van activerende didactiek met werkvormen en toetsvormen die het leerproces stimuleren en bruikbare feedback die de student helpt het leerproces te monitoren en bij te sturen, zijn essentieel, aldus de opleiding. Een voorbeeld van deze pijler bevindt zich in leerjaar twee waar studenten, samen met studenten uit andere opleidingen een project uitvoeren in het kader van interprofessioneel samenwerken. Tijdens de werkcolleges worden regelmatig 'PIT'-stops gemaakt: "<i>een teambespreking waarbij de projectleden gezamenlijk stil wordt gestaan bij de drie hoofdbestanddelen: Proces, Inhoud en Team (PIT) Evalueren – bijstellen</i>".</p> <p>3. <i>Ontwikkeling tot autonome professionals</i>: De student krijgt de ruimte om zichzelf te ontwikkelen en zijn talenten te ontdekken en toe te passen. Dit betekent veel aandacht voor het verwerven van zelfsturing. Het is de bedoeling dat studenten steeds meer zelf de verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van opdrachten en beroepstaken en dat zij hierbij reflecteren op hun eigen handelen. Studieloopbaan coaching (SLC) ondersteunt de ontwikkeling van een flexibel inzetbare autonome professional gebaseerd op een attitude van een leven lang leren. Hierbij richt studieloopbaan coaching zich op de persoonlijke ontwikkeling van de student binnen de context van de opleiding, begeleiding bij de studievoortgang en studieloopbaanontwikkeling.</p>

Tabel 1 – Voorbeelden uitwerking drie pijlers Student- en Procesgericht Onderwijs

De studenten en alumni die het auditpanel sprak, herkennen en waarderen de kenmerken van 'De Persoonlijke Hogeschool'. Naast de reisafstand was de kleinschaligheid van HZ voor studenten een reden om voor de hogeschool en de opleiding te kiezen. De opleiding maakt deze belofte gedurende de studie ook waar. Studenten en alumni zijn bijvoorbeeld positief over de (individuele) begeleiding en betrokkenheid van docenten ("je wordt gekend").

Inhoud, opbouw en samenhang

Het curriculum is opgebouwd uit blokken van 10 weken waarbinnen zich thematisch geordende cursussen bevinden. In het eerste leerjaar zijn de cursussen opgesplitst in een lijn "Mens en Gezondheid" waarbij het verkrijgen van basiskennis bezien vanuit de zorgvrager centraal staat en een lijn "Principes en Methoden" waarbij het methodisch verpleegkundig handelen uitgangspunt is. Er wordt een start gemaakt met het aanbrenge van een stevige kennisbasis ten aanzien van anatomie, fysiologie en pathologie, en complexe vakinhoudelijk vaardigheden als klinisch redeneren (en verpleegkundige methodieken). Daarbij wordt de student in de gelegenheid gesteld vaardigheden aan te leren en in te oefenen. Tevens wordt een start gemaakt met de ontwikkeling van academische vaardigheden zoals schrijf- en informatievaardigheden. Aandacht voor de ontwikkeling van leervaardigheden zijn integraal opgenomen in de cursussen.

In de daaropvolgende leerjaren zijn, zoals hierboven al is aangegeven, de cursussen ontworpen op basis van een leeruitkomsten. In de leerjaren 1 en 2 ligt met name de nadruk op het beroepsproduct verpleegkundig handelen. Vanaf leerjaar 3 komt het beroepsproduct verpleegkundig adviseren er nadrukkelijk bij. Studenten hebben ieder jaar een periode praktijkleren, waardoor zij voldoen aan de verplichte praktijken die de wet BIG stelt.

Ten tijde van de audit werd onder regie van de curriculumcommissie het eerste leerjaar van het BN2020-curriculum doorontwikkeld op basis van de leeruitkomsten. Het basis ontwerp hiervoor was reeds afgerond en het programma is in studiejaar 2020-2021 operationeel.

Beroepsvaardigheden

Het auditpanel is van mening dat het programma studenten in staat stelt om hun beroepsvaardigheden te ontwikkelen. Studenten oefenen eerst een scala aan verpleegkundige vaardigheden in de veilige laagcomplexe gesimuleerde setting. Ter voorbereiding van het inoefenen van verpleegtechnische vaardigheden heeft de student de gelegenheid om in het programma Skills Online zich deze eigen te maken.

Een volgende stap is dat studenten de geleerde vaardigheden oefenen in de praktijk met stages in jaar 1, 2 en 3 (Praktijkleren 1, 2 en 3) en het afstuderen in jaar 4 (Praktijkleren 4). Voor combi-studenten Verpleegkunde & Vroedkunde is de 10 weken stage in jaar 2 onderverdeeld in 5 weken kraamstage en 5 weken stage in een klinische setting. Om een inschatting te maken van de mate van complexiteit met betrekking tot de stageplaatsen (en daarmee de geschiktheid van de stageplaatsen voor Praktijkleren 1 t/m 4) hanteert de opleiding een 'complexiteitsmatrix' waarin de complexiteit van de zorgsituaties (zorgvrager en context), complexiteit van redeneren en de mate van zelfstandigheid die van de student verwacht kan worden per niveau staan beschreven.

Een beroepsbekwaam verpleegkundig professional kan interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken. Het panel heeft een aantal voorbeelden gezien van interprofessioneel samenwerken op leerafdelingen in zorginstellingen. Op deze leerafdelingen lopen zowel hbo- als mbo-studenten verpleegkunde stage. In standaard 1 noemde het panel reeds het voorbeeld van de Zeeuwse Praktijkroute Ouderenzorg. In dit project worden met name niveau 3 (de mbo'ers) "in hun kracht gezet", zo gaf de opleiding aan. De samenwerking tussen mbo- en hbo-studenten verloopt goed. De opleiding monitort dat het voor beide een win-winsituatie is. Naast een leerafdeling is er ook een Living Lab waar studenten van de opleiding tot Verpleegkundige en de opleidingen Social Work en Engineering projectopdrachten met betrekking tot kwaliteitsverbetering in de ouderenzorg uitvoeren. Het auditpanel is enthousiast over deze initiatieven, maar stelt vast dat nog niet alle studenten in aanraking komen met inter- en multidisciplinaire ontmoetingen (verbindingen). Het panel adviseert om de "interprofessionele kruisbestuiving" juist ook (meer) te laten plaatsvinden in het vaste curriculum om zo alle studenten te bereiken.

Door de samenwerking met ViaZorg en FluenZ (zie standaard 1) heeft de opleiding tot Verpleegkundige van HZ geen tekort aan stageplaatsen. De uitdaging zit vooral in het monitoren van de kwaliteit van de stageplaatsen. De kwaliteit van het praktijkleren is afhankelijk van de context van de praktijkleerplaats en de aanwezigheid van gezondheids-/patiëntproblemen, de mate van complexiteit, maar vooral ook van de interactie tussen de student, de werkbegeleider en de stagedocent. Zoals in standaard 1 is aangegeven, ziet de opleiding verschillen tussen de direct betrokken stakeholders in de regio. Dit heeft veelal mede te maken met het niveau van de werkbegeleiders en het leerklimaat in de zorginstelling, zo geeft de opleiding aan. Door docenten te koppelen aan organisaties (zie standaard 1) wordt de praktijk beter meegenomen in de keuzes van de opleiding dan voorheen, maar het is en blijft een langdurig proces, zo geven docenten tijdens de audit aan.

Het auditpanel ziet dat het praktijkgericht onderwijs en het praktijkleren in de opleiding tot Verpleegkundige bij HZ steeds verder wordt ontwikkeld en is onder de indruk van de goede contacten die er met het werkveld zijn. Het panel denkt dat de opleiding meer met deze contacten kan doen dan nu het geval is en mist in dit kader een meer innovatieve aanpak naar samen opleiden in de praktijk (zie HO6. Aanbevelingen).

Studenten geven, zowel in het studenthoofdstuk als tijdens de audit, aan over het algemeen tevreden te zijn over de stages. Hoewel de stages vanuit school geregeld worden, mogen studenten ieder jaar opnieuw hun voorkeuren voor een bepaalde stageplek uitspreken. Dit vinden zij erg fijn. De toekenning van praktijkleerplaatsen is uiteindelijk een overweging gebaseerd op de voorkeur van de student, de mix aan settings die deze al gehad heeft in praktijkleerplaatsen en de beschikbaarheid van de diverse praktijkleerplaatsen in een bepaalde setting. Het is belangrijk dat de opleiding hierbij goed de variatie in stageplekken bewaakt, als studenten zelf een stageplek zoeken.

Profilering

Het auditpanel heeft geconstateerd dat de profielkenmerken, zoals genoemd in standaard 1, op diverse plekken terugkomen. De curriculumcommissie investeert in het HZ-expertisethema Vitaliteit, wat in het onderwijsprogramma uitgewerkt wordt met de kernbegrippen respect, autonomie, communicatie, zelfmanagement, regie over het eigen leven, participatie en empowerment van de zorgvrager.

Studenten hebben voldoende ruimte voor hun eigen profilering.

- In het onderwijsprogramma van de opleiding is het onderdeel HZ Personality opgenomen (10 EC). HZ Personality is een HZ-brede lijn die door alle programma's van de opleidingen loopt, waarbij de student zelf vorm geeft aan de programmering of individuele invulling hiervan. Doel is dat studenten een bredere maatschappelijke blik ontwikkelen door bijvoorbeeld bestuursactiviteiten, culturele activiteiten, sportactiviteiten of vrijwilligerswerk. Het Buddy Project is één van de projecten binnen HZ Personality waarvoor de student kan kiezen. In dit project wordt de student gekoppeld aan mensen met dementie.
- Daarnaast kiezen studenten hun voorkeur in het minoronderwijs. De opleiding biedt in samenwerking met de Bachelor Social Work en het lectoraat Healthy Region zes minoren aan, te weten: (1) International Practice, (2) Psychiatrie (GGZ-agoog), (3) Jeugdzorgwerker, (4) De wijkprofessional, (5) Complexe zorg in de regio en (6) De professional in de gezonde regio.
- Ten slotte is er voor ambitieuze studenten die op zoek zijn naar extra uitdaging naast hun opleiding het Honours Programme.

Ontwikkeling onderzoekend vermogen

Het panel is van mening dat studenten op een degelijke manier hun onderzoekend vermogen ontwikkelen. Tijdens de hele studie besteedt de opleiding veel aandacht aan de ontwikkeling van een kritische, onderzoekende houding en het kritisch gebruik van gegevens uit onderzoek door klinisch redeneren en Evidence Based Practice. In alle leerjaren is het lectoraat bij de uitvoer van het onderwijs en de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden door studenten betrokken (zie kader hieronder).

- In leerjaar 1 gaat de betrokkenheid van het lectoraat via projectonderwijs, waar studenten over onderzoek en data-analyse leren via het lectoraat. Hier werd bijvoorbeeld door alle 1e jaars studenten data in een wijk in Middelburg verzameld over gezond gedrag.
- In leerjaar 2 via de leergemeenschap Zeeuwse praktijkroute ouderenzorg. Hierbij vindt bijvoorbeeld onderzoek plaats naar de attitude en inzetbaarheid van de ZPO studenten met betrekking tot de ouderenzorg door bachelor verpleegkunde studenten samen met master studenten verpleegkunde/vroedkunde van de Universiteit van Antwerpen.
- In leerjaar 3 verzorgt het lectoraat Healthy Region de minor 'Professional in de gezonde regio'. Studenten maken een CAT⁴ (Critical Appraisal Topic), voeren een gezondheidsanalyse uit voor een specifieke doelgroep, moeten interventiekeuzes onderbouwen en passen uiteindelijk leefstijlinterventies toe.
- In het vierde leerjaar van het (nieuwe) BN2020-curriculum loopt er een ZonMw aanvraag om het BN2020 afstuderen als goed voorbeeld verder te kunnen ontwikkelen door de samenwerking tussen onderwijs, onderzoek en de beroepspraktijk vanuit het nieuwe afstuderen te versterken en borgen. Dit doordat studenten duurzaam gaan bijdragen aan het implementeren van evidence based leefstijlinterventies in verschillende zorginstellingen in Zeeland.

In het lectoraat is er onder meer een automatische verbinding tussen praktijk, onderwijs en onderzoek; worden er crossovers tussen verschillende domeinen gezocht; wordt het interprofessioneel handelen bediend en staat innovatie voorop. Het auditpanel heeft vastgesteld dat de verbinding met het lectoraat is verankerd in het onderwijs. Het panel denkt dat de positieve elementen die het lectoraat als handvatten kan bieden aan de opleiding, nog meer benut kunnen worden.

Internationale aspecten in het programma

Het auditpanel heeft vastgesteld dat het programma studenten faciliteert om zich internationaal te oriënteren op het beroep. In de vakken wordt gebruik gemaakt van internationale literatuur. Om studenten te ondersteunen zijn er twee cursussen Engels waarin aandacht is voor medisch en verpleegkundig Engels. De opleiding besteedt aandacht aan internationale ontwikkelingen in het werkveld. Ook diversiteit is een thema dat terugkomt in de opleiding, bijvoorbeeld in de cursus Mens & Gezondheid waar studenten zorgvragers uit verschillende culturen bestuderen. Ten slotte heeft de student de keuzemogelijkheid om in het buitenland een minor te volgen, op stage te gaan of af te studeren, of om deel te nemen aan bijvoorbeeld een van de internationale projecten die vanuit het lectoraat worden geïnitieerd. Het auditpanel merkt op dat aandacht voor dit thema van individuele studentkeuzes afhangt en wil de opleiding meegeven om internationalisering een meer structurele plaats te geven in het onderwijs.

Overall beeld programma

Samengevat is het panel van oordeel dat de bacheloropleiding tot Verpleegkundige van HZ een solide opleidingsprogramma aanbiedt. Het panel ziet met name nog ruimte voor ontwikkeling als het gaat om de doorontwikkeling van het (praktijk)leren buiten de school. Het auditpanel ziet dat het praktijkgericht onderwijs en het praktijkleren in de opleiding steeds verder wordt ontwikkeld. Het panel vindt het tijd voor het oppakken van meer innovatieve methoden voor leren in en met een actieve rol voor de praktijk. Het panel ziet reeds een aantal 'proeftuintjes' met potentie, zoals de leerafdelingen, de Zeeuwse Praktijkroute Ouderenzorg en de manier waarop de projecten vanuit het lectoraat worden geïnitieerd. Ook voor het binnenschoolse curriculum ziet het auditpanel mogelijkheden voor verdere verbinding en innovatie, door inter- en multidisciplinaire ontmoetingen meer te laten plaatsvinden. Daarnaast denkt het auditpanel dat het thema zorg & technologie explicieter naar voren mag komen in de opleiding. Zorgtechnologie en E-Health zit wel in het curriculum, maar dit kan sterker. Dit geldt zowel voor de voorzieningen als voor de verbinding tussen projectleren en andere onderdelen van het curriculum. Studenten geven tijdens de audit de suggestie om bepaalde thema's uit jaar 1 of 2 op te kunnen frissen, zoals farmacologie, wanneer je er als student in een later stadium mee in aanraking komt in het praktijkleren. Ze geven aan dat docenten meer dan bereid zijn om eventuele vragen te beantwoorden, maar een extra les zou wellicht ook prettig zijn.

⁴ Critical Appraisal of a Topic, een systematische samenvatting van de resultaten van een klein aantal studies over een onderwerp uit de dagelijkse praktijk.

Het auditpanel adviseert om na te denken over de inzet van 'just-in-time' informatie, zoals online lessen.

Docenten

De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Er is een goede spreiding van achtergronden, expertise en inzet over de verpleegkundige domeinen. Het kernteam Verpleegkunde bestaat uit 32 docenten voor in totaal 25 FTE (peildatum december 2019). Twaalf docenten hebben een onderwijsbevoegdheid of bezitten een pedagogische aantekening (BDB, voorheen PDA); 23 docenten beschikken over een mastertitel; twee docenten zijn gepromoveerd. Docenten pas in dienst en/of met een korte/tijdelijke aanstelling volgen een verkorte training (Quick Start BDB) van vier dagdelen.

HZ vraagt van haar medewerkers veel zelf-organiserend vermogen en resultaatverantwoordelijkheid. Het team is qua gemiddeld aantal dienstjaren relatief 'jong' te noemen. Dat is het gevolg van het vertrek van een aantal medewerkers, de groei van de opleiding en de inhaalslag van openstaande vacatures. De grote toename van het aantal studenten en de ontwikkeling van de deeltijd- en duale opleidingsvarianten tot Verpleegkundige binnen het experiment leeruitkomsten vragen het nodige van het team. Het auditpanel heeft vastgesteld dat de opleiding hier voldoende aandacht voor heeft en hier ook actief op inspeelt in de deskundigheidsbevordering (zie kader hieronder).

Voor de helft van het docententeam was studiejaar 2018-2019 het eerste of tweede jaar van docentschap. Vanwege het sterk gegroeide docententeam van 30+ collega's en de focus op de ontwikkeling van het zelforganiserend vermogen van het team, is in 2019 verder gewerkt aan een effectieve taak- en rollentoedeling. In 2019 zijn een 5-tal teamscholingsdagen georganiseerd. De nadruk binnen de teamscholing is gericht op de verbetering van de onderlinge samenwerking en het optimaal benutten van elkaars kennis, kunde en vaardigheden. Andere thema's in de professionalisering- en deskundigheidsbevordering zijn gericht op: interprofessioneel samenwerken; feedback geven; coaching en didactische (SPO) vaardigheden.

Het eigen maken van een nieuw curriculum, de ontwikkeling van nieuwe onderwijsvarianten en het inwerken van nieuwe collega's kosten tijd en energie. Het auditpanel heeft een docententeam gezien dat een gedreven indruk maakte en dat plezier en trots uitstraalde omtrent hun opleiding. "Samen optrekken, samen leren én samen fouten maken" zijn kernbegrippen. "We bouwen de brug, terwijl we eroverheen lopen", zei een van de docenten tijdens de audit. Het werkplezier en de docenttevredenheid zijn hoog. Het auditpanel vindt dit waardevol. De kleinschaligheid van de hogeschool leidt tot "korte lijntjes" en grote "reparatiesnelheid". Tegelijkertijd is de kleinschaligheid ook een valkuil. Als een team intensief met elkaar samenwerkt, kunnen er blinde vlekken ontstaan. Het auditpanel wil de opleiding meegeven om vooral ook "alle ramen en deuren open te zetten" om ervoor te zorgen dat nieuwe kennis en (zorg)innovaties van buiten naar binnen in het team komen. De opleiding is momenteel aan het bestuderen hoe zij het onderwijs meer "studentintensief" kan maken in plaats van "docentintensief". Dit vindt het panel een goede ontwikkeling. Studenten zijn ten slotte erg positief over hun docenten. De docenten zijn de "dragere" van de "Persoonlijke Hogeschool".

Opleidingsspecifieke voorzieningen

De onderwijsactiviteiten vinden plaats in Vlissingen. Studenten maken gebruik van de moderne studiefaciliteiten van HZ zoals de mediatheek, studentenwerkplekken, leslokalen en ICT-voorzieningen. Vanaf 2020 zullen de gebouwen op de locatie Edisonweg in Vlissingen volledig worden gerenoveerd. Dit juicht het auditpanel toe. Studenten geven tijdens de audit aan dat de voorzieningen aan vervanging toe zijn en dat met name de materialen in de praktijklokalen vernieuwd mogen worden omdat zij gedateerd zijn.

De informatievoorziening is volgens het panel op orde. De HZ heeft in 2017 gekozen voor de digitale leeromgeving HZ-Learn. HZ-Learn is gebaseerd op Moodle. Het systeem is gebruiksvriendelijk en makkelijk te koppelen aan andere systemen, zoals studievoortgang en het digitaal portfolio. Via HZ-Learn kunnen onder meer documenten worden uitgewisseld en nagekeken, links en video's worden gedeeld. In 2020 heeft de opleiding het voornemen om de HZ-Learn omgeving verder te optimaliseren als interactieve leeromgeving. Het platform zal dan echt een aanvulling op de lessen zijn en een integratie bevorderen van digitaal/online leren en offline leren. Het auditpanel vindt dit een mooie ontwikkeling.

Vanuit de visie van 'De Persoonlijke Hogeschool' heeft de opleiding studentbetrokkenheid hoog in het vaandel staan. Studenten en docenten hebben nauw contact met elkaar; er zijn "korte lijntjes" en er is dus veel "kwaliteitszorg in de wandelgangen". Via de formele weg is er een systeem van evaluaties en zijn er klassenvertegenwoordigers die de input van hun medestudenten inbrengen bij de studentenraad. Ten tijde van de audit werkte de opleidingscommissie (OC) aan een plan om zich beter te positioneren binnen de opleiding. Het auditpanel ziet meerdere kansen in het vergroten van de bekendheid van de OC onder studenten en de betrokkenheid van de studenten, zodat zij een duidelijker plek krijgt in het kwaliteitssysteem.

Weging en Oordeel

Het panel heeft een mooie opleiding gezien met een gedegen programma waarin studenten de juiste en voor het Bachelor Verpleegkunde-vakgebied relevante inhoud tot zich nemen tot op het vereiste niveau. De opleiding vertaalt op een adequate manier de competenties naar leerdoelen en -inhoud via een zogeheten 'competentiebreakdown'. Het auditpanel heeft vastgesteld dat het programma dekkend is. De opleiding zorgt ervoor, aldus het panel, dat studenten alle leerresultaten op eindniveau kunnen realiseren

De verpleegkundige praktijk vormt de leidraad van het curriculum. Conform het Student- en Procesgericht Onderwijs (SPO), de onderwijsvisie van de HZ, staan authentieke beroepstaken centraal in het programma. Er wordt gebruik gemaakt van reële praktijkopdrachten. Via het oefenen van verpleegtechnische vaardigheden in de opleiding, onder meer via het programma Skills Online, en de praktijkleerperiodes ontwikkelen studenten hun beroepsvaardigheden.

Het auditpanel ziet dat het praktijkgericht onderwijs en het praktijkleren in de opleiding tot Verpleegkundige bij HZ steeds verder worden ontwikkeld en ziet goede contacten die er met het werkveld zijn. Het panel denkt dat de opleiding meer met deze contacten kan doen op de gebieden van verbinding en innovatie. Het oppakken van innovatieve methoden bij het "samen opleiden met en in de praktijk" zorgt volgens het auditpanel voor nieuwe mogelijkheden. Het panel ziet reeds een aantal 'proeftuintjes' met potentie, zoals de leerafdelingen, de Zeeuwse Praktijkroute Ouderenzorg en de manier waarop de projecten vanuit het lectoraat worden geïnitieerd en zou deze ontwikkelingen ook graag zien voor het binnenschoolse curriculum. Zo kunnen inter- en multidisciplinaire ontmoetingen (verbindingen) meer plaatsvinden. Hoewel zorgtechnologie en E-Health wel in het curriculum zijn opgenomen, mag het thema zorg & technologie explicieter naar voren komen.

Het panel heeft een gekwalificeerd, gedreven docententeam gezien dat zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig is om de opleiding te verzorgen. Het docententeam is in korte tijd qua omvang aanzienlijk gegroeid. Het auditpanel heeft vastgesteld dat de opleiding voldoende aandacht heeft voor alle uitdagingen die hiermee samenhangen en hier ook actief op inspeelt in de professionalisering- en deskundigheidsbevordering door thema's te behandelen als interprofessioneel samenwerken, coaching en didactisch vaardigheden. "Samen optrekken, samen leren én samen fouten maken" zijn kernbegrippen. Het werkplezier en de docenttevredenheid zijn hoog. Het auditpanel vindt dit waardevol. Studenten zijn ten slotte erg positief over hun docenten.

De opleiding beschikt over een adequate huisvesting en voorzieningen die passend zijn voor een hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige. De materialen voor het vaardigheidsonderwijs zijn hier en daar wel gedateerd. De op handen zijnde renovatie van de locatie juicht het auditpanel dan ook toe. Het auditpanel vraagt aandacht voor de zichtbaarheid en bereikbaarheid van de OC, zeker gezien de sterkere rol die deze commissie wettelijk heeft gekregen.

Het auditpanel is op grond van bovenstaande van oordeel dat de hbo-bacheloropleiding tot verpleegkundige voldoet aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 2.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

Het toetsbeleid van de opleiding is ingericht conform het HZ-toetsbeleid uit 2016. Het panel heeft het toetsprogramma van de opleiding bestudeerd. Dit programma toont de summatieve toetsing van de gehele opleiding over de vier leerjaren. Het panel heeft vastgesteld dat er sprake is van een verticale opbouw qua zelfstandigheid en complexiteit (ZelCom) van leerjaar 1 naar leerjaar 4. In elk leerjaar vindt een horizontale opbouw plaats naar integrale toetsing van kennis, vaardigheden en attitude en doorlopen studenten alle toepassingsniveaus van Miller. Het totale toetsprogramma van de opleiding tot Verpleegkundige, het toetsplan per cursus (eenheid van leeruitkomsten) en – indien van toepassing – de toetsmatrijs per (deel)toets tonen aan dat de opleiding haar toetsen afleidt van de beoogde leerresultaten.

In standaard 2 is gesteld dat de opleiding gebruik maakt van een 'Complexiteitsmatrix' waarin (i) de complexiteit van de zorgsituaties (zorgvrager en context), (ii) complexiteit van redeneren en (iii) de mate van zelfstandigheid die van de student verwacht kan worden per niveau staat beschreven. De opleiding heeft aangegeven dat ze deze matrix nog scherper kan toepassen in leerjaar 2 en 3 om zo voor studenten helder te maken wat de opleiding van hen verwacht en op welk niveau de opleiding toetst. Het auditpanel vindt dit een goede ontwikkeling. Het gedachtengoed achter de complexiteitsmatrix kan ook dienstig zijn bij de vormgeving van het nieuwe afstuderen (zie standaard 4).

Het auditpanel heeft verschillende toetsen en de daarbij behorende bijlagen zoals toetsplannen en -matrijzen ingezien. Voor de student is voorafgaand aan de cursus transparant om welke leeruitkomsten het gaat en aan welke criteria moet worden voldaan. Tevens is de wijze van toetsing duidelijk. Een mooie variatie van toetsvormen was zichtbaar. Het panel vond de inhoud van de toetsen over het algemeen van het niveau dat in de betreffende studie jaren verwacht wordt van studenten van een hbo-bacheloropleiding. De opleiding heeft in haar zelfevaluatierapport aangegeven dat ze zich ten tijde van de audit oriënteerde op programmatisch, formatief toetsen. Het panel is hierover positief gestemd. Het panel wil de opleiding meegeven om bij de doorontwikkeling c.q. het herontwerp kritisch te kijken naar de hoeveelheid toetsen om zo mogelijk de toetsdruk te verlagen.

Een ander aspect waar het panel bij stil wil staan, is de verhouding tussen individuele en groepsopdrachten. Het panel zag met name in leerjaar 1 en 2 vrij veel groepsopdrachten. De opleiding heeft weliswaar een aantal borgingsmechanismen ingebouwd om het individuele niveau bij studenten te toetsen. Dit werd bevestigd door de studenten tijdens de audit. Ook vertellen studenten dat ze in de opleiding voldoende handvatten krijgen om met meeliftgedrag om te gaan. Het auditpanel vindt dit goed, maar wil de opleiding meegeven om wel alert te blijven op het opbouwen van de individuele bekwaamheid van studenten op diverse vlakken. Studenten geven tijdens de audit namelijk ook aan dat een aantal studenten later in de studie soms moeite heeft met het uitvoeren van een casestudy of een literatuurstudie of het beoordelen van artikelen, omdat ze dat hiervoor steeds in groepsverband hebben gedaan. Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding dit reeds op haar netvlies heeft.

Zoals hierboven is geschetst, heeft de opleiding het voornemen om te starten met programmatisch toetsen, waardoor meer nadruk gelegd wordt op het monitoren en ondersteunen van het leerproces van de student. Ook in het huidige programma is hier reeds aandacht voor, zo stelde het auditpanel vast. Een voorbeeld van formatieve toetsmomenten zijn de tussenevaluaties van het praktijkleren die zijn ingebouwd in het programma van de praktijkleerperiodes. Aan de hand van het beoordelingsformulier wordt een 'foto' gemaakt van waar de student nu staat, met toelichting vanuit docent en werkbegeleider. De student krijgt zo inzicht in wat zij/hij nog moet doen om de toets met een voldoende beoordeling af te ronden. Ruimte voor verdere ontwikkeling ziet het auditpanel in het gebruiken van het volledige taalveld (feedup, feedback en feedforward) en in het verder delen van de kennis bij alle docenten over de verschillende vormen van feedback.

Kwaliteitsborging

Het auditpanel heeft vastgesteld dat de opleiding ten aanzien van (het proces van) toetsen en beoordelen voldoende aandacht heeft voor de borging van kwaliteit. Dit toont de opleiding onder meer met onderstaande voorbeelden aan (niet uitputtend).

Voorbeelden van kwaliteitsborgende mechanismen
<ul style="list-style-type: none"> ▪ De borging van toetsontwerp en beoordeling vindt plaats via intercollegiale consultatie. Na ontwikkeling van een toets wordt deze inhoudelijk gecheckt door een collega. ▪ De opleiding kalibreert het gerealiseerd eindniveau met partnerinstellingen door middel van het uitwisselen en bespreken van afstudeerwerken. ▪ Het gebruik van vaste beoordelingsmodellen en nakijkmodellen waarborgt de uniformiteit in beoordeling. ▪ Kalibratie vindt veelvuldig plaats, bijvoorbeeld binnen het nieuwe BN2020-afstuderen. Bijna wekelijks komen de leerteams van de uitvoerende docenten bijeen om het nieuwe afstuderen samen verder in de vingers te krijgen (zie ook standaard 4). ▪ Jaarlijks vinden drie examinatorenoverleggen plaats. Deze richten zich op de voortgang van de studenten. ▪ Afstudeeropdrachten worden altijd door twee docenten beoordeeld (vier-ogenprincipe), waarbij de begeleidend docent optreedt als tweede beoordelaar en een collega de eerste beoordelaar is.

Tabel 2 – Voorbeelden van kwaliteitsborgende mechanismen Verpleegkunde

Examen- en toetscommissie

De HZ kent één centrale examen- en toetscommissie, waarin onder meer externe vertegenwoordiging is gerealiseerd. Onder de centrale examencommissie valt per domein een dealexamencommissie (DEX). De DEX wijst examinatoren aan en houdt toezicht op de kwaliteitsborging van het totale toetsproces tot en met het afstuderen. Iedere voorzitter van de dealexamencommissies heeft zitting in de centrale examencommissie. De toetscommissie werkt onder verantwoordelijkheid van de examencommissie en controleert iedere periode steekproefsgewijs verschillende aspecten van het toetsproces, waarover zij rapporteert aan de opleiding. Waar voorheen verschillende toetscommissies per domein werden aangestuurd door verschillende dealexamencommissies, is met ingang van april 2019 één HZ-brede toetscommissie actief. Hiermee beoogt de HZ de toetscommissie beter in positie te brengen, zowel in facilitering van de leden als in onafhankelijkheid.

Tijdens de audit sprak het panel met leden van de examencommissie en de toetscommissie. De examencommissie maakte op het panel een gedegen indruk. Examencommissie en toetscommissie nemen hun rol serieus, zo constateerde het panel, en zijn zich terdege bewust van de wakende, signalerende en borgende rol die zij hebben. Beide commissies hebben goed in het vizier wat er nog moet gebeuren. Er liggen enige vraagstukken die ook naar het oordeel van de opleiding opgepakt moeten worden, zoals verhouding groeps- en individuele toetsen, balans formatief-summatief, toetsenvermindering, toetsdruk in het algemeen, check op mogelijk "dubbel toetsen" op niveau 3 in jaar 3 én 4 en benutting van het hele "toets-taalveld" ten aanzien van feedback, feedup en feedforward. Het panel beveelt de opleiding aan gebruik te maken van de inzichten en adviezen die individuele leden van de commissies hebben gegeven, bijvoorbeeld als product van de SKE-cursus.

Weging en Oordeel

Het panel ziet een gedegen systeem van toetsen en beoordelen. Kijkend naar het toetsprogramma ziet het panel dat (i) de complexiteit van toetsing stijgt tijdens de studie, (ii) in elk studiejaar alle toepassingsniveaus van Miller worden doorlopen en (iii) toetsen systematisch en structureel zijn afgeleid van de beoogde leerresultaten.

Het panel heeft tijdens de audit een selectie van toetsen ingezien en kenschetst deze als toetstechnisch adequaat, inhoudelijk relevant en van een passend hbo-bachelorniveau. Ook de variatie in toetsen is op orde. Feedback vormt een structureel onderdeel van de toetsing binnen de opleiding. Het panel ondersteunt de wens van de opleiding om (meer) in te zetten op programmatisch toetsen, waardoor meer nadruk gelegd wordt op het monitoren en ondersteunen van het leerproces. In deze doorontwikkeling vraagt het panel ook aandacht voor de hoeveelheid toetsen, individuele toetsing en het bewust inzetten van het volledige taalveld ten aanzien van feedback (feedup, feedback en feedforward).

De opleiding investeert in het kwaliteitssysteem rondom toetsing. Zij heeft goed op haar netvlies wat de ontwikkelpunten zijn op het gebied van de toetsing en heeft reeds verbetermaatregelen ingezet. De examencommissie en toetscommissie zijn in positie en voeren hun taken op consciëntieuze wijze uit.

Het auditpanel is op grond van bovenstaande van oordeel dat de hbo-bacheloropleiding tot verpleegkundige voldoet aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Voorafgaand aan de audit heeft het panel van vijftien afgestudeerden uit de afgelopen twee studiejaar de afstudeerdossiers beoordeeld. Omdat het BN2020-curriculum nog geen afgestudeerden kende ten tijde van de audit, heeft het panel gekeken naar het afstudeerniveau van het huidige 'uitlopende' curriculum. Het panel heeft twee beroepsproducten bestudeerd die studenten maken bij hun differentiatiestage, te weten een 'beroepsproduct werkbegeleiding' en een 'beroepsproduct innovatie'. Daarnaast heeft het panel het onderzoeksvoorstel en -verslag bekeken dat hoort bij het praktijkgericht onderzoek dat studenten uitvoeren.

Het panel is van oordeel dat de opleiding studenten aflevert op hbo-bachelorniveau, die hun weg vinden in de verpleegkundige beroepspraktijk. De studenten tonen voldoende aan dat ze de leerresultaten op het eindniveau hebben gerealiseerd en dat zij aan de slag kunnen als beginnend beroepsbeoefenaren. De afstudeerproducten waren relevant voor het profiel en het werkveld waarvoor de opleiding opleidt. Ook waren ze vakinhoudelijk van voldoende niveau. Studenten maakten over het algemeen gebruik van (relevante) literatuur en gaven blijk van praktijkinzicht bij het formuleren van hun aanbevelingen. Bij sommige afstudeerdossiers waren de onderbouwing en de aanbevelingen methodisch net voldoende beschreven. Dit vertaalde zich dan ook in een lagere beoordeling. Over het algemeen kon het auditpanel de gegeven beoordelingen goed volgen. Het panel zag dat de examinatoren consistent in het nakijken waren en dat zij de beoordelingen voldoende motiveerden in de feedback.

Ten tijde van de audit verkeerde de opleiding tot Verpleegkundige in de overgangsfase van curriculum 'Met het oog op de toekomst' naar curriculum BN2020. Er waren nog geen afgestudeerden van curriculum BN2020, maar het panel heeft tijdens de audit naar een aantal casestudies gekeken die onderdeel waren van de cursus Beroepsbekwaam verpleegkundig handelen (30 EC) en reeds beoordeeld waren op afstudeerniveau. Studenten moesten in hun praktijkperiode (20 EC) aantonen dat ze in hoog-complexe zorgsituaties op een integrale en methodische wijze kunnen handelen en in staat zijn tot kritische reflectie. In een casestudy (10 EC) moesten ze vervolgens een casus uitwerken van een patiënt/cliënt uit hun praktijkperiode en laten zien dat zij beargumenteerd klinisch kunnen redeneren vanuit de pijlers van Evidence Based Practice. Het panel vond de uitwerking van de casestudies van voldoende niveau. Het panel miste soms specifieke literatuur die verder ging dan internetbronnen. De opleiding meldde desgevraagd dat zij wel eisen stelt aan de gestelde bronnen. Deze eisen zijn verwoord in criteria conform hiërarchie van evidence.

Daarnaast wil het panel de opleiding meegeven om goed te monitoren dat het nieuwe afstuderen niet alleen gericht is op het primaire proces, maar ook aandacht heeft voor de verpleegkundige als professional en de organisatie van zorg (zie verder HO6. Aanbevelingen). De opleiding meldde desgevraagd dat in het tweede deel van het afstudeerprogramma - dat bij het bezoek van het panel aan de start stond - in de cursus Beroepsbekwaam adviseren de rol van de professional en organisatie van zorg veel meer aandacht krijgt.

Ten tijde van de audit was het afstuderen van BN2020 in volle gang en was ook de cursus Beroepsbekwaam verpleegkundig adviseren (30 EC) van start gegaan. Onderdeel van deze cursus is het schrijven van een adviesrapport waarin studenten in samenwerking met de praktijk een implementatieadvies uitbrengen over een kwaliteitsverbetering of innovatie voor een actueel verpleegkundig praktijkprobleem.

De afstudeerbegeleiders van dit onderdeel kwamen wekelijks bij elkaar om te bespreken welke adviezen complex genoeg zijn en welke niet. Hierbij gebruikten ze de eerdergenoemde complexiteitsmatrix. Het panel vindt dit goed en kan zich voorstellen dat de opleiding in de loop der tijd een criterialijst opstelt over wat zij specifiek ten aanzien van advies complex acht en wat niet, zodat ze hiervoor richtlijnen kan opstellen.

Functioneren in de praktijk of in een vervolgopleiding

De werkveldvertegenwoordigers met wie het panel sprak, oordelen positief over de capaciteiten en het niveau van de hbo-verpleegkunde-stagiaires en afgestudeerden ("zij komen vakbekwaam aan in het werkveld"). Een van de gesprekspartners vond dat de studenten van HZ breed opgeleid waren en dat ze goed geleerd hadden om kritisch te kijken en klinisch te redeneren. Ook gaf een van de werkveldvertegenwoordigers aan dat studenten geleerd hadden om naar het waarom te vragen; ook als dat niet altijd gangbaar was in de praktijk waar ze stage liepen.

De tijdens de audit aanwezige alumni waren positief over hun opleiding en over de voorbereiding en aansluiting op hun vervolgopleiding en/of carrière. Een van de alumni gaf als suggestie mee dat de opleiding wellicht nog iets meer aandacht mag besteden aan de rol als kritische beroepsbeoefenaar en de innovatie in de beroepsgroep. Het auditpanel ziet kansen in het nauwer betrekken van alumni bij de opleiding. Het panel denkt dat de opleiding haar voordeel kan halen uit het opzetten van een steviger alumnibeleid. De opleiding is zich hiervan bewust en heeft dit ook in haar jaarplan benoemd.

Weging en Oordeel

Het auditpanel is op basis van de bestudeerde eindproducten uit het oude curriculum van oordeel, dat de opleiding de door haar beoogde leerresultaten en daarmee het bachelorniveau realiseert. De opbrengst van het vernieuwde curriculum BN2020 uit 2016 kon nog niet door middel van daarbij passende afstudeerdossiers worden aangetoond. De producten (casestudies) die het panel heeft ingezien en die reeds beoordeeld waren op afstudeerniveau, gecombineerd met de al getoonde opbrengst van het herziene curriculum, zijn voor het panel zonder meer toereikend om vertrouwen uit te spreken. Het werkveld is positief over de afgestudeerden en alumni van de bacheloropleiding voelen zich startbekwaam als verpleegkundige. Verdere aandacht voor de kwaliteit van literatuurbronnen - bijvoorbeeld bij casestudies -, versterking van het alumnibeleid en zorgvuldige monitoring van het nieuwe afstuderen staan op de agenda van de opleiding.

Het auditpanel is op grond van bovenstaande van oordeel dat de hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige voldoet aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 4.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditpanel heeft een gedegen opleiding gezien die goed gericht is op het verpleegkundig beroep. HZ University of Applied Science wordt gekenmerkt door "De Persoonlijke Hogeschool". De kleinschaligheid en "de korte lijnen" ziet het panel ook terug bij de opleiding tot Verpleegkundige. Die kleinschaligheid maakt de opleiding sterk, zorgt voor betrokkenheid en werkplezier bij het docententeam en is voor veel studenten ook een keuzemotief om voor deze opleiding te kiezen; ze voelen zich veilig en zeer gewenst.

Tegelijkertijd is de kleinschaligheid ook een valkuil. "Samen optrekken, samen leren en samen fouten maken" zijn kernbegrippen in de opleiding. Als een team intensief met elkaar samenwerkt, kunnen er blinde vlekken ontstaan. Het auditpanel wil de opleiding meegeven om vooral ook "alle ramen en deuren open te zetten" om ervoor te zorgen dat nieuwe kennis en (zorg)innovaties van buiten naar binnen in het team komt. Blijf kritisch naar de opleiding en elkaar kijken en zorg dat het onderwijs van vandaag beter is dan dat van gisteren.

Het auditpanel is van oordeel dat de hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige voldoet aan alle standaarden. Het eindoordeel luidt daarom positief, conform de beslisregels van de NVAO.

6. AANBEVELINGEN

Het auditpanel formuleerde naar aanleiding van de observaties en bevindingen tijdens de audit enkele aanbevelingen. Deze aanbevelingen staan ook bij de standaarden.

Relatie met het werkveld/ samen opleiden

Het auditpanel ziet kansen in een meer innovatieve aanpak naar samen opleiden in de praktijk. Verzilver de uitgebreide contacten die de opleiding heeft in het werkveld door werk te maken van gezamenlijk opleiden. Het panel heeft initiatieven in den lande gezien, waarbij opleidingen samen met hun partners in het werkveld een professionele leercultuur ontwikkelden. Op deze manier werd tegelijkertijd het actuele beeld van de beroepspraktijk bij de betrokken docenten versterkt en krijgt het werkveld kennis van nieuwe inzichten uit de school.

- Ga in gesprek met Artesis Plantijn Hogeschool in Antwerpen om te kijken of de samenwerking die er nu met name is bij het Combi-traject Verpleegkunde-Vroedkunde doorontwikkeld kan worden naar een professionele leergemeenschap waar de gehele opleiding Verpleegkunde nog meer profijt van heeft.
- De opleiding wil een bijdrage leveren aan de positionering van de nieuwe BN2020 verpleegkundige in de praktijk. De opleiding ziet evenwel verschillen in hoe ver partijen in het werkveld zijn ten aanzien van (de implementatie van) bepaalde ontwikkelingen in de zorg. Het auditpanel weet dat de hbo-context met Evidence Based Practice niet altijd herkend wordt in de praktijk. Samen met de praktijk een visie hierop ontwikkelen, geeft handvaten. Eigen aanwezigheid in die praktijk is medebepalend voor het lerende klimaat van de instellingen, aldus het auditpanel. De opleiding heeft hier reeds goede stappen in gezet door docenten te koppelen aan organisaties. Het panel wil de opleiding op het hart drukken om zichtbaar te zijn in alle lagen van een organisatie: bestuursniveau, tussenniveau én het niveau van de werkbegeleider.
- Gebruik nog meer de ervaring, kennis en kunde van het lectoraat. Het auditpanel hoorde tijdens de audit over initiatieven vanuit het lectoraat ten aanzien van leerinnovatienetwerken die ook waardevol voor de opleiding kunnen zijn.

Docenten

De opleiding heeft een 'jong' docententeam met diverse ambities. Blijf met elkaar doorontwikkelen en gebruik ieders input. Zo hoorde het auditpanel waardevolle inzichten van docenten die de SKE-cursus hadden gedaan.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn in de basis op orde, maar zijn gedateerd en aan vervanging toe. Kijk ook eens naar mogelijkheden van sponsoring, als het gaat om voorzieningen op het vlak van zorgtechnologie én leertechnologie (denk aan leren met VR-brillen). Het auditpanel heeft in den lande ook niet-kostbare ontwikkelingen in de zorgtechnologie gezien (iPad, VR met gratis programma's).

Toetsen

De opleiding was ten tijde van de audit bezig met de doorontwikkeling van haar toetsprogramma en was zich onder meer aan het oriënteren op programmatisch toetsen. Het panel heeft een aantal aanbevelingen gegeven die we hieronder puntsgewijs noemen en eventueel toelichten.

- Kijk kritisch naar de hoeveelheid toetsen om mogelijk ook de toetsdruk te verlagen. Neem hierbij ook dubbel toetsen op niveau 3 in aanmerking.
- Gebruik het hele taalveld, als het gaat om feedback geven. In het eigen curriculumdocument van de opleiding⁵ noemt de opleiding wel de indeling in feedup, feedback en feedforward. In de dagelijkse praktijk gebruiken docenten de verschillende elementen wel, zo geven ze aan, maar scharen ze het allemaal onder de noemer 'feedback'. Door de verschillende elementen expliciet te benoemen, leer je van elkaar.
- Kijk goed naar de verhouding tussen individuele en groepsopdrachten en wees alert op het opbouwen van de individuele bekwaamheid van studenten op diverse vlakken. Dit heeft uiteindelijk ook te maken met hoe je als opleiding in het nieuwe afstuderen van BN2020 de studenten op een hoger niveau moet afleveren dan voorheen.

Afstuderen

De verpleegkundige is actief op drie niveaus: het eerste niveau gaat over het primaire proces (de zorg); het tweede niveau gaat over wie je bent als professional en het derde niveau gaat over de organisatie van zorg. In het nieuwe BN2020-curriculum worden het tweede en derde niveau geaccentueerd. In het nieuwe afstuderen moeten deze drie niveaus geadresseerd worden en is het de bedoeling dat studenten afstuderen in 'hoog complexe zorgsettingen'. Het merendeel van de bestudeerde werken van het uitlopende curriculum was op het primaire proces gericht, zo stelde het auditpanel vast. Het afstudeerprogramma is in ontwikkeling. Het is goed dat daarin naast het primaire proces van de zorgverlening, de context en de organisatie van zorg geadresseerd wordt. Blijf daarnaast de doorontwikkeling van 'Advies' als beroepsproduct monitoren en begeleidt de student in het kunnen gebruiken van verschillende methoden en modellen die de student uiteindelijk bij het afstuderen zelf (passend) moet kiezen.

Alumnibeleid

De opleiding heeft in haar jaarplan genoemd dat er in 2020 een alumnibeleid Verpleegkunde wordt ontwikkeld op basis van de visie van het Sociaal Maatschappelijk Cluster bij HZ. Dit doel is voor een deel al gerealiseerd, maar het alumnibeleid kan nog sterker neergezet worden en kan ook met name nog meer bekendheid krijgen bij de oud-studenten. Maak hier werk van. Alumni kunnen ingezet worden voor het contact met het werkveld, maar zijn vooral belangrijke ambassadeurs voor de instroom van nieuwe studenten.

⁵ Het toetsprogramma is opgenomen als hoofdstuk van het 'Curriculumdocument bacheloropleiding Verpleegkunde BN2020'.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen HZ University of Applied Sciences hbo- bachelor Opleiding tot Verpleegkundige voltijd/ deeltijd/ duaal	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	v
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	v
Standaard 3. Toetsing	v
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	v
Algemeen eindoordeel	positief

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling⁶ t.b.v. hbo-bachelor Opleiding tot Verpleegkundige– HZ University of Applied Sciences – 4 februari 2020

Samenstelling visitatiepanel

- De heer drs. R.B. van der Herberg (voorzitter)
- Mevrouw dr. F. den Hertog-Voortman
- Mevrouw W. Jackson MBA
- Mevrouw M. Kleemans (studentlid)
- Mevrouw D.P.M. de Koning (secretaris)

tijd	activiteit	deelnemers
08:00-09:00	Vooroverleg panel	
09:00-09:15	Korte introductie opleiding filmpje	<ul style="list-style-type: none">▪ Opleidingscoördinator
09:15-09:45	Gesprek 1: MANAGEMENT	<ul style="list-style-type: none">▪ Opleidingscoördinator▪ Domeindirecteur
09:45-10:30	Presentatie en gesprek 1: ONDERWIJS <ul style="list-style-type: none">▪ Afstuderen en beroepsbekwaam verpleegkundig handelen en adviseren ▪ Combitraject Verpleegkunde - Vroedkunde	<ul style="list-style-type: none">▪ Cursuseigenaar handelen▪ Cursuseigenaar adviseren▪ Student ▪ Coördinator combitraject HZ▪ Coördinator combitraject HZ▪ Student▪ Collega Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
10:30-10:45	Pauze	

⁶ In verband met de privacywetgeving zijn in het programma uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

10:45-11:30	Gesprek 2: DOCENTEN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lector onderbouw/bovenbouw ▪ Curriculumcommissie, jaarcoördinator jaar 1 ▪ Curriculumcommissie, onderbouw ▪ Docent bovenbouw ▪ Curriculumcommissie, jaarcoördinator jaar 3 en 4 ▪ Docent vaardigheidsonderwijs ▪ Voorzitter curriculumcommissie ▪ Curriculumcommissie, praktijkleren, bovenbouw
11:30-12:00	<p>RONDLEIDING</p> <p>Route loopt langs:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vaardigheidslokaal waar vaardigheidslessen plaatsvinden ▪ Lokaal waar videoconferencing plaatsvindt met Artesis Plantijn (combitraject) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Student ▪ Student
12:00-13:00	LUNCH + INZAGE CURSUSMATERIAAL	
13:00-13:30	<p>Presentatie + gesprek 2</p> <p>SAMENWERKING MET LECTORAAT HEALTHY REGION</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Docent-onderzoeker ▪ Docent-onderzoeker ▪ Projectleider, docent-onderzoeker ▪ Lector ▪ Projectleider, docent-onderzoeker
13:30-14:15	Gesprek 3: STUDENTEN VERPLEEGKUNDE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Student jaar 1 ▪ Student jaar 1 ▪ Student jaar 2 ▪ Student jaar 3, lid HR ▪ Student jaar 3 ▪ Student jaar 4 ▪ Student jaar 4 ▪ Student jaar 4 ▪ Student jaar 4
14:15-14:30	Pauze	
14:30-14:40	Inleiding op gesprek 4: SAMEN OPLEIDEN IN DE REGIO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stagedocent ▪ Coördinator praktijkleren ▪ ViaZorg

14:40-15:30	Vervolg gesprek 4: WERKVELD EN ALUMNI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alumna, combitraject ▪ Alumna ▪ Viazorg ▪ Emergis ▪ ADRZ ▪ Buurtzorg ▪ SVRZ ▪ ZorgSaam
15:30-15:45	Pauze	
15:45-16:30	Gesprek 5: BORGING	<p><i>Er wordt gestart met een korte presentatie waarin de voorzitter van de examencommissie, kort de oude en nieuwe structuur van examencommissie en toetscommissie toelicht</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lid examencommissie ▪ Voorzitter examencommissie ▪ Lid deoltoetscommissie tot september 2019 ▪ Lid deoltoetscommissie tot september 2019 ▪ Lid HZ toetscommissie vanaf september 2019 ▪ Docent, curriculumcommissie, jaarcoördinator jaar 3 en 4 ▪ Docent cursuseigenaar afstuderen handelen ▪ Docent, curriculumcommissie, cursuseigenaar afstuderen praktijkgericht onderzoek advies
16:30-17:15	Paneloverleg	
17:15	Terugkoppeling	allen

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Het auditpanel heeft een impressie van de "student journey" gekregen aan de hand van studenten die het nieuwe BN2020-programma doorlopen. In het programma was een rondleiding opgenomen, de o.a. langs een vaardigheidslokaal liep alwaar vaardigheidslessen plaatsvonden en langs een lokaal alwaar videoconferencing met Artesis Plantijn plaatsvond (combitraject)

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel.

Het auditteam ontving hierop geen reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De opleidingen binnen het cluster werden grotendeels door hetzelfde panel beoordeeld.

De afstemming is allereerst geborgd door de overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Verdere kalibratie tussen de deelpanels vindt voorts plaats door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader.

Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van voor zoveel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief** indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief onder voorwaarden** indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **negatief** indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

Zelfevaluatierapport opleiding

Beleidsdocumentatie:

Curriculumdocument Bacheloropleiding Verpleegkunde BN 2020
Competentiebreakdown Bacheloropleiding Verpleegkunde
Expertisematrix team verpleegkunde
Jaarplan verpleegkunde 2019 – 2020
Onderwijs- & Examenregeling HZ 2018-2019
Onderwijs- & Examenregeling HZ 2019-2020
Toetsprogramma 2019
Uitvoeringsregeling opleiding Verpleegkunde HZ 2018-2019
Uitvoeringsregeling opleiding Verpleegkunde HZ 2019-2020
Uitfaserend curriculum Bacheloropleiding verpleegkunde 2018- 2019
Verbeterplan doorontwikkeling BN2020 curriculum leerjaar 1

Documentatie bij selectie eindwerken:

Algemeen stagehandboek 2018-2019
Beoordelingsformulier rubrics praktijkgericht onderzoek 2018-2019 (Excel-bestand)
Geselecteerde eindwerken Verpleegkunde HZ 2018-2019

Tijdens de audit ter inzage:

Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
Stagehandboek differentiatiestage 2 CU09428 2018-2019
Studentenhandleiding CU06006 CU09322 CU09438 2018-2019

Het panel heeft van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd.

Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 15 augustus 2019 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige van HZ University of Applied Sciences onder het nummer 008668.

Naam visitatiegroep:	HBO-Bachelor Nursing Zuid
----------------------	---------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
De heer drs. R.B. van der Herberg	Voorzitter	De heer Van der Herberg is partner bij Hobéon en beschikt over uitgebreide expertise op het terrein van kwaliteitszorg in het (hoger) onderwijs en op het terrein van accreditatie van opleidingen in het (hoger) onderwijs. Hij was eerder schoolleider van een grote onderwijsorganisatie.
Mevrouw dr. F. den Hertog	Lid	Mevrouw Den Hertog werkte als kinderverpleegkundige, thuiszorgverpleegkundige en als praktijkverpleegkundige bij asielzoekers. Zij is momenteel hoofddocent bij de opleiding HBO-V bij de Christelijke Hogeschool Ede en als docent/onderzoeker verbonden aan het lectoraat Verpleegkundige beroepsethiek, Reflectie op goede zorg.
Mevrouw W. Jackson MBA	Lid	Mevrouw Jackson werkt haar hele arbeidzame leven in de zorg in allerlei functies. Ze is begonnen als verpleegkundige, heeft gewerkt als praktijkopleider, verpleegkunde docent, trainer/coach en consultant voor een adviesbureau in de zorg. Zij heeft daarnaast allerlei leidinggevende functies gehad gerelateerd aan het opleiden van zorgprofessionals. Zij is momenteel Manager Leerhuis van het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis (ETZ).
Mevrouw M. Kleemans	Student-lid	Mevrouw Kleemans studeert Verpleegkunde aan Fontys Hogescholen. Zij is voorzitter van de opleidingscommissie en volgt het honours programma.
Mevrouw D.P.M. de Koning MSc.	Secretaris	Mevrouw De Koning is sinds september 2010 NVAO-erkend secretaris.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl